

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

Aquest número 10 cts. per tot Espanya

NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagosi)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
TELÈFON A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

ES UNA PROVOCACIO?

Els successos de Tsi-Nan-Fu, si no tenen tots els caràcters d'una provocació i no ho són en realitat una provocació, ho semblen.

Els exèrcits nacionalistes s'han fet elsamos de Xina, estan a punt d'entrar a Pequín, han escombrat a Xang-So-Lin cap a la Manxúria, i les potències que tenen interessos als rius Groc i Blau, no poden menys de sentir cert neguit.

¿Què passara ací—es demanen anglesos, ianquis i nipons—si cau el "tinglado" de la vella farsa i un nou orde de coses s'estableix a Orient?

Potser els japonesos foren els estrangers menys perjudicats per la revolució i l'emancipació nacional xinesa.

Però la seva sort està lligada amb la d'Anglaterra i la de tots els envaidors de l'ex-Celest Imperi.

I quan veuen que afaiten el veí, posen llurs barbes en remull. Una guerra conduïda des d'Europa contra Xina, no hi ha actualment possibilitat d'emprendre-la.

Primerament fóra molt mal vista i trobaria entrebanes i dificultats a Ginebra, i dient Ginebra ja es comprèn que alludim a la Societat de Nacions.

Els pobles esgotats econòmicament i demogràficament per la gran guerra, s'oposarien a marxar tan lluny i a lluitar contra unes multituds que defensen llur llibertat econòmica i independència nacional.

No. No poden els anglesos dominar la situació als voltants de Pequín i qui sap si han pensat que els japonesos els hi podrien treure les castanyes del foc.

Es clar que si els súbdits del Mikado toquen o remenen castanyes, no serà això sense menjar-se'n una bona part.

Podrien considerar-se un "avant-gout" i un auguri de la castanyada els successos de Tsi-Nan-Fu?

No seria res d'estrany. El Japó fa temps que té els ulls fits en la seva gran veïna i no es vol deixar prendre per ningú la davantera en aquells mercats riquíssims.

Preparant potser una intervenció o amb vistes a la mateixa, hom ha provocat l'hecatombe de Tsi-Nan-Fu i es persegua dies enrera els comunistes i els elements liberals a Jedó i a Jokoama.

La setmana de la bondat

Aquesta setmana hom ha celebrat a França la Setmana de la Bondat. Molts parisiens se'n riuen d'aquesta setmana i les revistes frívoles hi fan moltes plasereries. Tanmateix, cal només reflexionar una mica, per comprendre que, si cada home, cada dona, durant aquests set dies, fes un petit acte de bondat excepcional o suplementària, això faria una suma enorme de bondat.

La bondat no consisteix solament a posar-se la mà a la butxaca i donar una moneda de coure al pobre que, més o menys vergonyantment, us pidola una almoïna. Hi ha fins paraules que valen més i que són més caritatives que aquest acte; hi ha sim-

paties que alleugen més que aquesta petita ofrena; hi ha silencis que són més generosos; crítiques que són més caritatives que determinats elogis.

La bondat no consisteix solament en recollir els gossos o gats abandonats; donar un plat d'escudella a uns infants perdularis, o un paquet de tabac a un treballador sense feina...

Hi ha altres testimoniatges de bondat que són molt més delicats que aquests.

Coneixíem una senyora, gens ximple, que era una de les dones millors que hem trobat durant la nostra vida, la qual sabia interpretar cada paraula o cada acte amb una meravellosa indulgència. D'un lladre, deia, per exemple: "Potser tenia fam." D'un mal-

LA GENT DE LA NOSTRA ESQUERRA
TREU ELS SEUS DRAPETS AL SOL

—Tu t'has convertit al catolicisme!
—Tu t'has venut a la burgesia!

(Comentari del poble: —Quina tristesa fa aquesta política de porteres!)

parlat: "No és dolent: no és més que xerraire." D'una dona infidel: "Potser tenia necessitat de tendresa." D'un assassí: "Probablement és un boig."

Quan algú diu que Déu és bo, és probablement que vol dir que judicà els actes dels homes amb una semblant serenitat.

Petits comentaris

Atenent-nos a ço que ha dit la Premsa, la darrera obra d'Azorín, escrita en col·laboració amb Muñoz Seca, ha estat un veritable fracàs.

En política, Azorín, va ésser sempre el senyor Martínez Ruiz, i escrivint per al teatre, corre el risc de seguir el mateix camí i cal que tingui en compte que el senyor Martínez Ruiz no interessa a ningú, mentre que Azorín és un dels valors més positius d'Espanya.

A França ha estat elegit diputat l'ex-jugador internacional de "rugby", Besset. Els francesos han preferit el parlamentari esportiu al comunista.

Si aquí es votés i Uzcudun, Samitier o Belmonte presentessin la seva candidatura, és segur que també triomfarien.

En èpoques de crisi de ideals, les coses més absurdes prenen sentit de lògica. I Besset, és clar, que ha de tenir el seu programa polític, però més que per aquest, segurament ha triomfat per la seva popularitat de jugador internacional.

Els temps que correm són així, i és en debades oposar-s'hi.

PONCELL

"EL CLAMOR"

Creiem que els senyors Muñoz Seca i Azorín pensaren "El clamor" en moments d'irreflexió, motivats pel despit de crítiques, hagudes per a ells, d'excessivament dures a llurs obres; altrament, no es comprèn d'esciure una obra, dolenta per torna, amb el premeditat fi de molestar una classe a la qual ells perteneixen i que, generalment, ha tingut pel senyor Muñoz Seca, massa benivolència, doncs, salvant raríssimes excepcions, la seva numerosa producció teatral no és més que un enfilall de bajanades, sense altre mitjà que el d'apallassar els còmics que les han representat.

Quant a Azorín, valor positiu de la novel·la, en escriure per al teatre, on han triomfat escriptors mediocres i han fracassat intel·ligències, l'amargor d'ésser d'aquests darrers, l'ha colpit i no s'ha sabut resignar com han fet altres.

En aqueix desfogament sense raó que el justifiqui, Azorín ha donat una relliscada gran, de la qual no tan fàcilment quedarà absolt.

I. C.

Angel Samblancat

S'estan fent actives gestions per a aconseguir la llibertat d'Angel Samblancat. Sembla que aquestes gestions, fins ara, tenen bon èxit.

Potser en aparèixer aquest número, Angel Samblancat, el nostre estimat company, ja estarà en llibertat.

Tant de bó la setmana vinent poguéssim confirmar la notícia.

Una pintura de preu

En l'obra d'Albert Durer hi ha una tela titulada "La festa del rosari", que, encara que en mal estat, és actualment l'objecte de moltes cobejances. La tela pertany a una comunitat de frares txecoslovacs, els quals la cedirien de molt bona gana al qui els hi pagués bé. El museu nacional de Berlín, sembla que els ha ofert ja 25.000.000 de marcs, i un americà està disposat a donar-ne 1.000.000 de dòlars.

Ofertes seductores, però de les quals els frares txecoslovacs risquen de no poder-se'n aprofitar, puix, segons sembla, el Govern d'aquell país refusarà l'autorització d'aquella tela.

Com deuran envejar aquells bon frares txecoslovacs la felicitat de viure en un convent d'Espanya.

Diàleg dels desco-neguts

—Ja ha llegit la carta?
 —Quina carta?
 —La de Cambó.
 —No, senyor.
 —Home, què fa parat?
 —El que li he dit: no llegir la carta de Cambó.
 —Per què?
 —Per què... què li diré jo?... la literatura epistolar no em diverteix.
 —Però, ni tractant-se d'una carta de Cambó?
 —Ni que es tractés d'una carta inèdita de la senyora Sevigné.
 —Francament, no comprenc aquesta mania.

—La comprendrà perfectament quan li digui una cosa.
 —Digui.
 —Jo sóc un home pràctic.
 —I...?
 —I sé positivament que amb cartes no s'ha solucionat mai res.
 —Però, de totes maneres... Per patriotisme.
 —Jo no crec en el patriotisme epistolar.
 —Vostè no creu en res!
 —Avui, en poques coses.
 —Doncs, s'ha de creure!
 —Es una opinió.
 —El fet és que aquesta carta ha promogut molt soroll.
 —Això no té importància: avui qualsevol cosa promou soroll.
 —Home, qualsevol cosa no.
 —Sí, senyor: els èxits de Josefina Baker, la projecció d'un film com "Ben Hur", les eternes reformes de la Plaça de Catalunya, un partit de futbol, l'arribada d'Uzcudun...
 —Però, home!, sap que em faria perdre la paciència?
 —Jo ja l'he perdut fa temps. El que ara la perdi vostè no m'interessa.
 —Doncs, què hem de fer?
 —Llançar les cartes al foc.
 —I què llegirem?
 —Res!
 —Vostè és un enemic de la cultura!
 —No: jo sóc un enemic... No m'ho faci dir de que sóc enemic.

ANDREU BOSCH I BADIA

AQUEST NUMERO HA ESTAT VISAT PER LA CENSURA GOVERNATIVA

Correspondència política

La Premsa diària ha publicat les dues lletres que inserim a continuació:

DE CAMBO AL CAP DEL GOVERN

Barcelona, 1 de mayo de 1928.—Excmo. Sr. Marqués de Estella.—Madrid.

Mi distinguido amigo: Hace unos meses recibí la invitación de una de las Secciones del Fomento del Trabajo Nacional para dar, en sus locales, una conferencia de carácter económico. Acepté la invitación, escogiendo como tema "La revalorización y estabilización de la peseta", y se fijó el día de hoy para que la conferencia tuviera lugar.

Ayer, estando yo en Madrid, me fué comunicada la resolución de la Autoridad según la cual sólo se autorizaba la conferencia a condición de que se diera en castellano.

Sabiendo, como sabe usted, que yo siempre he combatido el separatismo en sus dos diversas manifestaciones—contrarias sólo en apariencia pero coincidentes en espíritu y finalidad—comprenderé que yo no accediera a una condición que implicaba un agravio para la lengua catalana, una de las más gloriosas lenguas que usted presidente entendió honrar abriendo las puertas de la Academia de la Lengua española.

Si éste fuera un hecho aislado, con lamentarlo mucho, no le daría mayor importancia y lo reputaría simple exceso de celo de uno de sus colaboradores. Pero no puedo dejar de relacionarlo con lo ocurrido hace pocos meses en ocasión de una conferencia que yo tenía que dar en Madrid en el Instituto de Ingenieros Civiles sobre el tema: "Técnicos y financieros", conferencia que, naturalmente, hubiera dado en castellano—y que fué, asimismo, suspendida por un miembro del Gobierno.

Hace unos meses tuvo usted la franqueza de declarar públicamente en una nota oficiosa que estimaba perniciosos y que no estaba dispuesto a consentir la propaganda de ciertas ideas y la actuación política de determinadas personas. Y yo, que notoriamente estaba incluido en el doble concepto del anatema, me incliné sin protesta ni subterfugio, ante la voluntad de un poder que dispone de la fuerza para mantener sus resoluciones y cuya decisión me exonera de toda responsabilidad, por mi pasivo silencio, ante mis conciudadanos y ante mi propia conciencia.

No podía, pero, sospechar que una conferencia en el Instituto de Ingenieros civiles o en el Fomento del Trabajo Nacional—entidades absolutamente separadas de la política—sobre temas como los sentados, fueran actividades comprendidas en el anatema gubernamental, pues sin creer, como us-

ted tuvo el exceso de galantería de publicar en 1926, "que no podía tomarme largas vacaciones sin motorio daño para España", entendía que fuera de la actuación política que me estaba especialmente vedada, podía contar, para la expresión de mis ideas sobre temas no exclusivamente políticos, con la libertad de que han disfrutado hasta ahora todos los demás españoles.

El hecho de que yo me vea impedido de ejercer actividades que a todos los demás ciudadanos se consienten, me inclina a dirigirme a usted para pedirle que, en la forma que estime adecuada, se fije de una vez mi situación y se me diga si acaso entiende el Gobierno que yo no pueda tener, mientras dure el régimen actual, otras actividades que las que estén circunscritas al campo egoísta y confortable de la vida privada. Si ello fuera así, yo acataría también la resolución del Gobierno, pero tendría que consignar mi respetuosa protesta ante una excepción que constituiría una prevención que reputaría injusta o una distinción que estimaría excesiva y aún molesta, pues daría a las gentes una medida exagerada de mis prestigios y merecimientos, prólogo seguro de inevitables decepciones.

De usted affmo. s. s.

FRANCISCO CAMBO

DEL CAP DEL GOVERN A CAMBO

La còpia de la carta del marquès d'Estella, en contestació a la carta del senyor Cambó, diu així:

"Excelentísimo señor.

Mi distinguido amigo: Desconozco, de momento, cuáles fueron las circunstancias que han determinado la suspensión de la conferencia a que se refiere en su carta—sin fecha—que tenía usted proyectada para el Instituto de Ingenieros civiles, sobre el tema "Técnicos y financieros", y que por su gran autoridad bajo los dos aspectos, hubiera reclamado vivísima atención de todos. Pero sí conozco y apruebo el motivo de la prohibición de la que se proponía desarrollar uno de estos días en el Fomento del Trabajo Nacional de Barcelona, que no ha sido otro que el de anunciarla en catalán, cuya lengua no es pecado en ninguna ocasión, ni en ningunos labios, más que cuando se presta a propagandas e interpretaciones políticas, como de seguro había de ocurrir en este caso en que disertantes y oyentes dominan el castellano y el tema había de ser nacional como el interesantísimo de "La revalorización y estabilización de la peseta". Y ya que usted lo desea, y aunque yo sea muy poco para definir la situación y actuación de personas como usted, he de decirle, con la franqueza que creo me es propia siempre, que a mi juicio es bien claro:

Los ex ministros del régimen de organización política que cayó el 13 de septiembre de 1923 aun aquellos más conspicuos y no sólo libres de culpa, sino poseedores de altos me-

recimientos, fueron "ipso facto", por razón de responsabilidad colectiva, condenados al ostracismo como indispensable premisa de actuación del régimen naciente y satisfacción divina debida al pueblo que aclamó su advenimiento. Después, un buen número de ellos ha colaborado sin sumisión, pero con eficacia ciudadana, anteponiendo el patriotismo a agravios que muchos sabían no podían alcanzarles por merecidos que fueran para el régimen en que actuaron, los más de las veces como impotente protesta, han ido recuperando ante el público el puesto que personalmente merecen habilitándose la opinión para posibles intervenciones en los destinos públicos que pueden demandar las vicisitudes de la vida nacional. Nadie podrá acusar a la revolución de septiembre de 1923, que no otra cosa aunque por fortuna inerte fué aquel acto, de cruel y despiadado y por ello ha debido bastar y en general ha bastado al lustro transcurrido para calmar sobrecogimientos y pasiones inevitables de casos tales. Sobre todo, y perdone usted la inmodestia, teniendo que rendir tributo de sinceridad a los aciertos y fortuna del régimen vigente.

La posición de usted era de las más difíciles. Hombres cuya capacidad y rendimiento todos proclaman encarnan en su persona agudamente la tendencia más peligrosa para la conservación de la unidad nacional que los regionalismos y autonomía política conducen a romper, porque las concepciones de la multitud son simplistas y no tienen la sutileza de los cerebros selectos, y porque estos mismos, algunas veces, dominados por la pasión y el ambiente, van más allá de donde se propusieron, aunque ellos mismos en momentos de reflexión se tallarían la lengua con un clavo ardiendo. Aceptado irrevocablemente por el régimen o condenar al silencio mientras el Gobierno actúe toda propaganda y acto de carácter regionalista, la posición de usted es clarísima, ya que pocas veces podrá actuar desprendiéndose de tal significación o de la que se le atribuye.

Pero se debe esperar tanto de su capacidad y diáfana dialéctica que es una pena que oralmente o por escrito se prive de conocer su pensamiento respecto a los dos Enunciados técnicos y financieros, y sobre revalorización de la peseta por lo que yo le invito a que sea en Madrid, sea en Barcelona, naturalmente en castellano, que usted magistralmente domina, los desarrolle en amplio local que yo le proporcionaré y, por mi parte, haré lo posible por ser su oyente, que de toda ilustración precisa mi insuficiencia y porque yo estoy seguro de que usted tiene muy privilegiada concepción de una España grande que comprenderían todos en cuanto la despojen de ambigüedades políticas en su exposición, y tiradas por la borda palabras y compromisos viejos que nada deben ligar cuando a costa de tan pequeño sacrificio nos podemos adentrar en el camino franco y compensador que conduce al mejor servicio de la patria.

De usted affmo. amigo s. s.—Miguel Primo de Rivera."

Napoleó i Landru

Fou gairebé una catàstrofe nacional a Londres quan es cremà, fa dos anys, el museu de la senyora Tessand. Era un museu semblant al museu Grevin de París. Els anglesos hi admiraven reproduïts en cera, llurs grans homes i llurs grans criminals... I, a més a més, algunes relíquies.

La perla de la col·lecció era la calessa de Napoleó a Waterlò... Ja sabeu l'admiració que senten els anglesos per aquest heroi d'ençà que el tingueren presoner a Santa Elena. Es una admiració solament comparable a la que els inspira Joana d'Arc, la que, com sabeu, van cremar a Rouen. Es vetu que per a ésser popular entre els anglesos, cal haver estat martiritzat per ells.

Per un suplement de preu, els visitants podien assegurar-se al mateix carruatge on s'havia assegut l'Emperador. Quina emoció! Una emoció tan gran que a cap dels visitants se'ls acudia dubtar de l'autenticitat del vehicle.

Ara, després de llargs treballs, el museu de la senyora Tessand ha renascut de les cendres més brillant que mai. No hi ha, però, la calessa de l'Emperador. Tanmateix, hi ha l'Emperador, Maria Antonieta i els principals actors de la revolució francesa fets en nines de cera. Això és la galeria històrica dels contemporanis: Thomas, Hardy, Wells, Bernard Shaw, Conan Doyle, el president Hindenburg, Mussolini...

Hi ha també, com en l'antic museu cremat, la "Sala dels Crims". La flor sagnant d'aquesta garlanda atroz és la cuinera de Landru. Hom no pot visitar aquesta secció, sense posar pell de gallina. La direcció està tan segura de l'efecte que causa, que ofereix cent lliures esterlines a l'audaç que passi una nit sol a la "Sala dels crims". Sembla que hi ha, tanmateix, algu disposat a acceptar la juguesca. Demana solament que hom no encengui la cuina.

Història trista

En un diari de Budapest, del dia 6 del corrent mes, acabem de llegir el següent fet:

"Fa uns dies la senyora Lluisa Polgar, vídua respectable i rica, es presentà a la Direcció de Policia, plorant i amb una gran excitació nerviosa. Quan els agents que estaven de guàrdia aconseguiren que la senyora Polgar es calmés, aquesta contà que havia estat robada per un individu que no coneixia, quan passejava, a primeres hores de la nit, pel parc. El lladre, demés, havia intentat atropellar-la.

La policia es dedicà a descobrir l'autor de l'atracament. Però, malgrat haver mobilitzat tots els seus agents, passaren cinc dies sense que s'aconseguís trobar la més insignificant pista. I quan la ciutat comentava amb més duresa les deficiències dels serveis policíacs, el criminal es presentà voluntàriament a la Direcció de Policia. Es tractava d'un sabater de portal anomenat Johan Endre, que no tenia feina i al que la fam l'havia obligat a robar.

Quatre hores després es celebrava un acarament entre el suposat autor de l'atracament i la seva víctima. Aquesta, en veure el sabater, es desmaià. La policia, satisfeta, creia trobar-se davant del veritable lladre. Però la senyora Polgar desfèu les seves il·lusions, i entre llàgrimes i sospirs, confessà que l'atracament l'havia inventat ella per a veure el seu nom en els diaris.

Naturalment, s'obligà a declarar al sabater els motius per què s'havia presentat a la Direcció de Policia, fent-se passar per autor d'un atracament que no s'havia comès.

El pobre sabater digué que, com que feia molts dies que no menjava i no trobava fei-

na enlloc, en llegir que la policia no podia trobar el lladre, se li havia ocorregut la idea de presentar-se com a tal, perquè el tanquessin a la presó: així tindria casa i alimentació."

No és una història trista?

Els Jocs Florals

Com cada any a Barcelona, aquest diumenge passat celebraren els poetes la festa dels Jocs Florals. Cançons al clar de la lluna, a la monja, al rabadà, quatre crits de terra endintre, un esgarip de pietat, un cant a l'amor perduda i heu-vos ací els Jocs Florals.

No sé com hi ha poetes que encara hi van enviant, més que més ara que quasi es celebren d'amagat.

No som pas dels repatanis, fins creiem que els Jocs Florals han dut a les nostres lletres una esplendorositat,

però creiem que avui dia, si no es tornen restaurar, val molt més deixar-ho córrer; són uns jocs de disbarats.

Es presten a martingales, s'hi fan combinacions grans, es donen títols de mestre a gent que no en sabran mai.

Hi ha mestres en gaia ciència que a estudi haurien d'anar i al cap d'uns anys d'anar a estudi podrien ésser principiants.

Després, què voleu que us digui?, de premi no n'hi ha cap. Sembla que dominin joguines per a entretenir-hi infants;

molts honors, molta quincalla, algun gerro empolsinat, però el poeta que guanya, surt perdent al capdavant.

El jurat? Quina altra cosa! Rieu-vos de molts jurats. ¿Sabeu la cèlebre Glossa del gran Joan Maragall?

Almenys, per dues vegades, la hi tingué de presentar. Una menció honorífica li valgué el primer any,

mentre el jurat de l'any sobre l'enlairà a Flor Natural. Fins sembla que fa vergonya haver-ho de confessar.

Jo no hi voldré mai cap premi; ja els li dono tots plegats. Fins que els Jocs siguin com deuen, amb tota la dignitat,

dant a qui ho mereixi el premi i el premi sigui com cal, podeu anar fent, poetes, que no us destorbaré pas;

ara com ara, els meus versos no són per als Jocs Florals.

FLIC

Humorisme

La política alemanya, en col·laboració amb la Societat de Nacions, ens fa, d'un quant temps a aquesta part, una gràcia extraordinària.

L'actual política alemanya és profundament humorista. Així ho reconeix "Lachen Links", l'únic periòdic d'esperit lliure.

Ara mateix, el ministre d'afers estrangers ha fet un discurs en el que s'ha referit a les garanties de la pau, tractant de demostrar que Bismarck fou el precursor de l'actual campanya encaminada a declarar la guerra fora de la llei.

Voleu més humorisme?

I més barra?

Conversa

—Anar al Pol en aeroplà ja no té cap mèrit.

—Per què?

—Perquè fins els italians de Mussolini hi han anat!

POLITICA ESTRANGERA

Austria i Mussolini

Anteposem el nom d'Austria perquè ens sembla més digne que el de Mussolini. Els pobles sempre mereixen més cortesia que els homes.

Mussolini té els ulls posats sobre Austria. Tota la força del feixisme, tota la seva pa-

"NO HO OBLIDEU"

Postals de propaganda germànica editades a Viena

veria, serveix per a intentar caure sobre Austria, la trista nació desarmada per la guerra.

La querella italo-germànica presenta un aspecte tristíssim.

Veus aquí una de les postals de propaganda amb que els austríacs es vengen dels insults de Mussolini.

Els cantaires sense cor

Un músic eminent, amb ànima d'artista, el gran Anselm Clavé, enamorat fonament de l'ànima del poble, portà a cap en el passat segle la bella obra de la creació de les masses corals o chors d'Euterpe.

Artista prodigiós, figura preeminent en el cenacle de l'Art i revolucionari convençut, sentint un entranyable amor per al poble i les multituds, de les que n'havia sortit, dedicà totes les seves activitats en educar el poble per mitjà del cant.

La multitud d'obrers units en grans chors, educarien llur esperit per mitjà del cant i la música, allunyant-los així de la taverna i el joc, i en jornades assenyalades formant compactes masses com les similars de l'estranger, entonan himnes al Treball, a la Llibertat i a l'Amor i la Fraternalitat Universal, infiltrant així en el cor del poble la força moral que tan necessària li és.

Heus aquí el punt d'origen dels chors, de llur nom, estesos arreu de Catalunya.

Però, com tota obra creada per mà de l'home no és eterna, i els genis, per genis que siguin també són mortals, el gran Anselm Clavé baixà a la fossa com els demés humans, i la seva gran obra, els chors del seu nom, mort el Mestre, que n'era l'ànima, decaigueren fins esdevenir el que són avui: uns migrants planters sense pena ni glòria, vivint una vida raquítica, vegetant més que no actuant en el mateix cercle mortal i no acomplint ni de bon tros amb la finalitat a què fou destinada llur actuació.

En comptes de sublimitzar el seu esperit rendint culte a l'Art, cantant les obres dels grans Mestres, els grans chors de Bach, Beethoven, Rimsky, Tchaikovsky Pa-

lestrina: de fer oir al poble les melodies de Clavé, Pahissa, Apeles Mestres, Cassadó, Granados, Goula, etc., passen el temps en tecs, cantant a mitja veu cançons de pandero, a l'ensem que per la gelosia de la protecció entonen serenates fins als èmuls de Mercuri i el mateix canten una missa que un himne revolucionari.

Per la generació d'avui que forma els esplets dels chors de Clavé, l'obra del gran Mestre és desconeguda i gairebé incompresa, i fa pena i vergonya alhora en veure com aquella obra que fou creada altruísticament per a redimir tot cantant l'esperit del poble, es mori poc a poc, per inèrcia i abandonó en les mans dels cantaires sense cor que se'n diuen seguidors.

SALVADOR MAJÓ

El pobre "sanyó" Azorín

A Madrid, l'Associació de la Premsa sembla que ha expulsat a Azorín.

Azorín escriu a "Blanco y Negro".

Azorín escriu a "A B C".

Azorín col·labora amb Muñoz Seca.

Azorín és el defensor i amic de La Cierva.

Felicitem l'Associació de la Premsa.

Potser te raó

Maria, la reina de Romania, diu que ésser dona és una glòria.

Sí, potser sí: quan s'és reina. Però quan s'és obrera, i no hi ha feina, i els fills tenen gana...

Correu de l'estranger

El pròxim Consell de les Nacions

El pròxim Consell de la Societat de Nacions es veurà desanimat. El senyor Briand, en plena convalescència, no podrà assistir-hi. Altrament, pot afirmar-se que Stressemann tampoc s'hi trobarà. Es sap ja, en efecte, que les eleccions alemanyes han de tenir lloc a l'acabament d'aquest mes i és evident que el nou Ministeri no estarà format fins el 4 de juny, data d'obertura de la sessió de Gènova.

La crisi romanesa

Vint mil camperols, reunits a Alba Júlia, han marxat sobre la capital per forçar el Govern a presentar la seva dimissió.

En diferents indrets del país s'hi han produït col·lisions més o menys sagnants. Per tot el país s'hi ou el crit d'"A baix la dictadura!" "A baix el Govern!" "A baix Brantino!"

L'estat de siti és proclamat en tota la província de Transilvània.

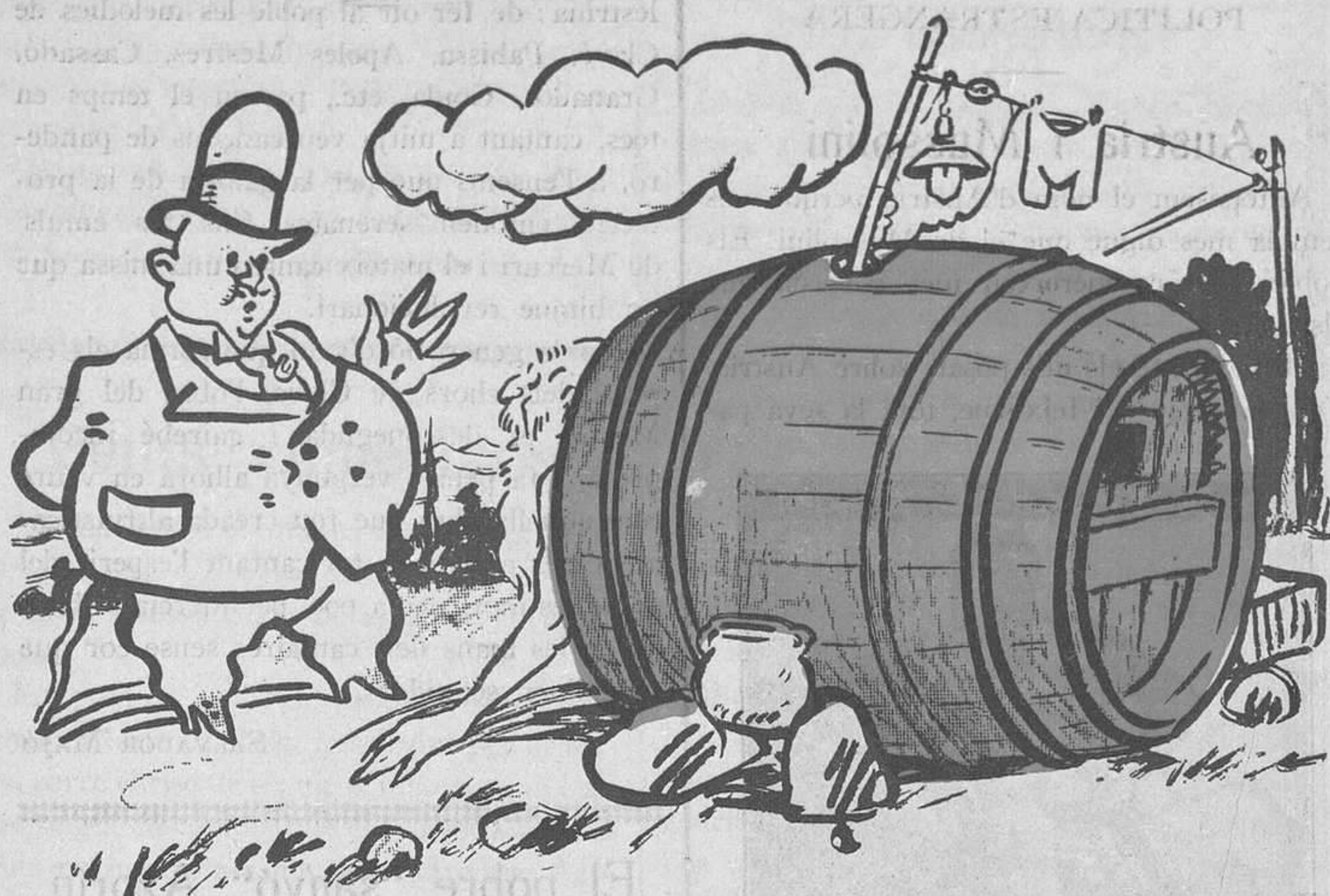
El Govern anglès i el príncep Càrol

El complot del príncep Càrol havia estat preparat a Londres amb un grup de periodistes.

Els avions estaven preparats per a la sortida. S'esperava que el príncep sortiria amb els avions, però els papers dels periodistes no estaven en regla i les autoritats angleses que havien flairat de què es tractava, van impedir-los la sortida.

Després d'una reunió el Govern decidí pagar al príncep Càrol de deixar Anglaterra. No es tracta, fan observar els diaris anglesos (amb la seva serietat que per als meridionals no deixa mai d'ésser humorística), d'una expulsió, ans d'una invitació cortès d'abandonar el país. Sembla que se li hauran donat vint-i-quatre hores de temps.

Seria evidentment ja hora de què a Europa, per al progrés de la humanitat, s'acabés, com fos, amb tots aquests maneigs tèrbols

DIOGENES

—Ja no cerques l'home?

—No, perquè em vaig equivocar. Vaig veure una cosa amb el cap pelat, que fumava i feia de metge, i em vaig pensar que era un home. Doncs, no, era una dona.

LA FEBRE GROGA

—Aquest xinès ens donarà més disgustos dels que esperàvem!

TENEN RAO

—Nosaltres sí que som homes d'exposició!

dels ambiciosos i sovint grotescos prínceps desterrats.

La guerra a Xina

El Japó s'ha aprofitat de les faltes europees per restablir els seus afers a Xina. Tots els observadors de l'Orient estan d'acord en aquest punt. Afavorits pel seu veïnatge, per la seva més ràpida coneixença de l'idioma, per la seva habilitat tradicional, el Japó es considera una mena de tutor de la Xina novella. Tutor pacient, d'infants difícils Però el temps treballa per ell.

Aquesta política del Japó li serveix per vetllar per als seus interessos de la Manxúria. Atén més als guanys que pot treure'n per al pervenir, que a les venjances de les injúries dels temps actuals. Ha aconseguit eliminar la Manxúria, de primer, de la guerra, i de la influència soviètica després.

A despit del tractat russo-xinès de 1924,

els russos foren poc a poc esquitllats dels controls dels camins de ferro de l'Estat xinès, i avui no hi intervenen més que com a tècnics. Els xinesos intentaren fer el mateix amb el Japó en la seva zona, és a dir, el Sud. Però el general baró Tavaka no ho deixà fer. Amb una finor magistral, féu desaparèixer tot el que en aparença podia vexar els xinesos: la burocràcia i el militarisme, però, es quedà amb l'administració.

“El nostre interès—deia un periodista japonès—és solament d'orde econòmic.” La Manxúria produeix certes primeres matèries indispensables a la vida del Japó. Però perquè l'explotació sigui eficaç, cal tractar-ho com un afer i no fer-ne l'instrument d'una penetració pacífica.

Es una política reflexiva i sinuosa amb la qual el Japó es va fent seva tota la Xina: l'ànima i els tresors de la Xina.

Un monument

L'escultor Marinas i l'arquitecte López Otero, volen fer a la ciutat de Càdiz un monument a les Corts de Càdiz.

Trobem molt bé la idea. Les Corts de Càdiz foren el primer crit de llibertat que s'oí a Espanya.

Ara, que avui el monument no ens sembla oportú.

BLANES

Després de molt temps de no escriure, em veig en el trist cas d'haver d'agafar la ploma, horroritzada davant d'aquesta abassegadora corrent que arrossega a un abim espiritual les jovenetes.

Sense pretensions de redimir ningú, però amb el sincer i noble desig d'ajudar a tot-hom, posaré de relleu l'actual estat de les mateixes i restaré a bastament satisfeta si alguna pot arribar a donar-se'n compte.

Deplorable per demés és en aquesta vila veure la manera com el cinema atreu a les jovenelles. En tots moments, al treball, a casa seva, a tots els llocs, van amb les novelletes de cinema, els retrats d'“asos” o “estrelles” i tot el que té relació directa amb l'art mut.

A tal extrem ha arribat la monomania cinematogràfica, que quasi totes tenen un artista predilecte, el seu ídol, en els llocs millors de casa seva, seguint i imitant tot el que fa.

Res els preocupa que no sigui parlar d'artistes, comentant els efusius petons del seu plorat Valentino, les escenes amoroses de Gilbert i totes les actituds d'aquests sens fi d'artistes que ni vull seguir anomenant.

Aquesta contínua preocupació diurna, fa que a la nit, arribin a veure's, en somnis, afalagades per dits artistes, i que, al matí, comentin entre elles el resultat dels per elles tan agradables somnis.

No és ja això excessiu? Es possible que tota una generació visqui en aquest ambient d'estúpida i nefasta ficció?

No, això no ho pot comportar ningú. Contra aquesta projecció de pel·lícules buides de tot bon sentiment i plenes d'escenes nocives, ha d'aixecar el seu crit d'indignació tothom que tingui en son lloc l'enteniment.

Per tant, hem d'oposar-nos resoltament a la projecció d'aquestes pel·lícules sensuals, mesquines i insulses que degeneren i empobreixen l'esperit de la nostra joventut.

Cal substituir-les per altres d'instructives, sanes, bones, que lluny d'atrofiar els sentiments els enalteixin, els sensibilitzin, puix només des d'aquest punt de vista pot ésser el cinema acceptat.

JOSEFA TURÓ

Albert Thomas, el director del “Bureau” Internacional del Treball, ha vingut a Espanya a gestionar la ratificació de diverses lleis socials elaborades a Ginebra.

L'ex-ministre de Municions de França, personifica el socialisme governamental, que en diversos països ha trobat la fórmula de governar d'acord amb els burgesos.

Si fos català s'hauria afiliat a la Lliga, dintre de la qual hi cap tothom, fins els socialistes, mentre ho siguin “fins a cert punt”, i no pertorbin la tranquil·la digestió de la burgesia.

**

“Heraldo de Madrid” ha obert una exposició de dibuixos anomenada “La cara del pa-

dre”, on hi figuren retrats i caricatures de personalitats conegudes, fetes per llurs fills que tinguin de set a quinze anys.

Estem segurs que els petits expositors hauran carregat un xic les tintes, per tal de venjar-se d'alguna plantofada injustament rebuda.

**

El calendari vinga dir-nos que som al mes de maig i els poetes vinga fer versos cantant les excel·lències de la Primavera, i el temps, amb fred, pluges, vent i pedregada, vinga escampar refredats i pulmonies, com si fóssim al gener.

Es veu que a les regions atmosfèriques també sembla a “cà'n Garlanda”.

**

La Protectora d'Animals i Plantes ha obert un Dispensari de veterinària gratuït, per a curar les bestioles indigents.

Això pot interessar molt a les antigues “papallones” que avui estan “a la sopa”.

**

S'està fent una intensa campanya que hom titula “De reintegració al camp”, per tal d'aconseguir que no decaigui l'agricultura per manca de braços.

Es una tasca molt lloable i els recomanem que la segueixin sense cap desmai, i sobretot que no es descuidin de fer la deguda propaganda entre els literats, molts dels quals tenen ben provades llurs aptituds agrícoles.

**

Aquest príncep Carol, que sembla escapat d'una opereta d'en Giralt i d'en Capdevila, sembla que es proposava agafar un avió a Londres i marxar al seu país, amb el propòsit de calçar-se la corona, però els anglesos li han filat el dau i l'han expulsat de llur territori.

Pot aconhortar-se pensant que no és l'únic príncep al qual molesten els “anglesos”.

**

Al poble de Vallecas, un salvatge de divuit anys va pegar una puntada de peu tan forta a un nen de deu, que el va matar.

Potser volia fer mèrits per a què el seleccionessin per formar part de l'equip de futbol que ha d'anar a l'Olimpíada. Qui sap, Mare de Déu!

**

Xina i Japó es barallen. L'Oncle Sam se'ls mira i somriu, esperant el moment de ficar-hi la cullerada... i de treure-la'n plena de tall.

Amb això dels conflictes internacionals passa tot el contrari del que succeeix amb les baralles particulars. D'aquestes es diu: “dos es barallaven i el tercer va rebre”. I tractant-se de nacions, podria dir-se: “Dues es barallaven i la tercera va guanyar”. Que és el que ha passat sempre.

**

Hom diu que demà, diumenge, es celebrarà al Parc un àpat de “confraternitat avícola”.

Ja ho comprenem: seran una colla de pollastres que es menjaran una persona rostida.

**

Hem vist que es fa una campanya per demanar la rebaixa del preu de l'aigua, del gas i de l'electricitat.

Es un mal símptoma: això vol dir que hi ha molta gent en vaga, i que no li ve d'aquí perdre el temps debades.

E. P.: No, no; com vós dieu, no és de mèrit. Quan ens n'envieu algun de mèrit—i no dubtem que alguna vegada serà, puix teniu condicions—tindrem molt de gust en publicar-vos-els.—J. F.: Anirà, potser aquesta mateixa setmana.—J. A. M.: Probablement vam intentar donar-lo i quedà interceptat. El que ens envieu recentment ja n'hi ho intentarem. Es perdre el temps, compreneu? Aquestes coses són “tabús” intangibles.—J.S.: El mateix us diem. Cada dia hem de rebutjar articles molt ben escrits per motius semblants. La lectura de la premsa i dels nostres mateixos setmanaris ja us hauria de suggerir els temes sobre els quals avui no cal escriure.—J. C.: Amb els Jocs Florals heu perdut una ocasió magnífica de fer vos publicar els versos amb un paper esplèndid. Són molt millors indubtablement que els que han obtingut la flor natural. Però us confessem que a nosaltres no ens fan el pes.—A. G.: Es excessivament llarg. El tamany dels articles, a poder ésser, no ha de passar dels tres quarts de columna. Altrament, ningú no ho llegeix.

Imp. La Campana i L'Esquella. Olm, 8.—Barna.